

Relevantní údaje o bezpečnosti elektronických cigaret neexistují

Světová zdravotnická organizace zveřejnila na webu zajímavý text k elektronickým cigaretám. Rozebírá v něm důsledky skutečnosti, že neexistují relevantní vědecké údaje jak o množství vdechovaných chemických látek, tak o možných pozitivních účincích těchto zařízení při překonávání tabákové závislosti. Lidé by proto měli být při „e-kouření“ zvláště opatrní, alespoň do doby, než jednotlivé státy vydají příslušné regulace.

Co jsou e-cigarety?

Elektronické cigarety jsou zařízení, jejichž hlavní funkcí je odpařit a umožnit vdechovat chemickou směs nikotinu, propylenglykolu a dalších chemikálií. Někteří výrobci přesto tvrdí, že jejich produkty nikotin neobsahují. Zařízení, která poskytují náhradu za klasické tabákové výrobky, lze pořídit v různých příchutích, což může znamenat lákadlo zejména pro dospívající.

Každá elektronická cigareta obsahuje vaporizační systém, vyměnitelné baterie, kontrolky a náplň s tekutinou, která je přeměňována na páru. Výrobci oficiálně uvádějí, že náplně obsahují zpravidla mezi 6 a 25 mg nikotinu, u některých však může jít až o 100 mg. WHO (World Health Organization) dodává, že ve formě tabáku je nikotin návykovou chemickou látkou, jejíž nadměrné množství může vést až ke smrti (hovoří se zde o 0,5–1 mg na jedno kilo váhy jedince).

Většina přístrojů vypadá jako tradiční tabákové výrobky (cigarety, doutníky, fajfky aj.) nebo jako věci každodenního užívání (tužky či kupř. paměťové USB disky). Druhé uvedené se hodí zejména pro lidi, kteří chtějí vdechovat páru, aniž by to ostatní zpozorovali.

Jsou e-cigarety bezpečné?

Výchozím tvrzením Světové zdravotnické organizace je fakt, že bezpečnost elektronických cigaret nebyla dosud vědecky doložena a že potenciální rizika pro zdraví lidí zůstávají nadále nejasná. Podle výzkumných závěrů se navíc produkt od produktu liší obsah nikotinu a dalších látek a neexistuje způsob, jak by lidé zjistili, jaké množství látek začnou po zakoupení produktu vdechovat.

Většina náhražek klasického tabákového

kouření obsahuje vysoké koncentrace propylenglykolu, který při vdechování působí jako dráždivo. Testy některých produktů rovněž poukazují vedle nikotinu na přítomnost dalších toxických chemikálií. Za informaci podle WHO stojí také fakt, že elektronické cigarety s obsahem nikotinu mohou způsobit otravu (u dítěte vážícího 30 kilogramů, které polkne obsah náplně obsahující 24 mg nikotinu, by mohla nastat akutní otrava s velkou pravděpodobností úmrtí) a představují riziko vzniku závislosti nekuřáků na tabákové produkty.

Ať už je nikotin inhalovaný, polykaný, nebo přijímaný přes kontakt s pokožkou, představuje celkově riziko pro zdraví určitých segmentů populace (děti, mladí lidé, těhotné ženy, kardiaci nebo starší lidé). Proto je podle informací webu WHO nezbytné takové produkty bezpečně uchovávat.

Protože elektronické cigarety negenerují takový kouř, který vzniká při spalování tabáku, vyvolávají u konzumentů představu, že se jedná o bezpečnější „neřest“. Tato iluzorní bezpečnost uvedených zařízení může být velmi svůdná. V dané souvislosti však musí přijít uvědomění, že chemické látky použité v elektronických cigaretách nejsou plně odhaleny a že neexistují relevantní data o množství, které se objevuje při procesu vaporizace.

Představují elektronické cigarety vhodný způsob, jak přestat s kouřením?

Účinky elektronických cigaret na překonávání tabákové závislosti zatím nejsou vědecky doloženy.

Zařízení jsou nabízena jako náhražky klasické formy kouření, alternativy k němu nebo také jako prostředek, který pomáhá se závislosti na tabáku zbavit. Světová zdravotnická organizace ale upozorňuje, že výrobky pro odvykání musejí být používány v souladu s návody, které sestavují experti na základě výsledků výzkumu. U elektronických cigaret ale v souvislosti s odvykáním kouření tabáku neexistují instrukce pro jejich používání, které by vznikly na základě expertního testování.

Přínosy pro zdraví, o kterých se u elektronických cigaret píše, jsou nepodložené nebo se mohou dokonce zakládat na nepřesných nebo zavádějících informacích. Pokud lidé používají elektronické cigarety ve snaze zbavit se závislosti na tabáku, vdechují nikotin přímo do plic.

Uvedené tvrzení přitom neplatí pro žádné jiné prostředky, které pomáhají překonat abstinenční příznaky (žvýkačky, náplasti). Proto také zůstává velkou neznámou, jak vypadá biologický mechanismus, při němž je závislost na cigaretách překonávána vdechováním nikotinu z e-cigaret. WHO upozorňuje na možné nebezpečí takového boje se závislostí a v globálním zájmu pléduje za vznik vědecké studie k danému tématu.

Světová zdravotnická organizace uzavírá text tvrzením, že do doby, kdy přijdou ze států relevantní regulační opatření, doporučuje lidem, aby si pečlivě užívání elektronických cigaret rozmysleli. http://www.who.int/tobacco/communications/statements/electronic_cigarettes/en/index.html

